

Protokoll fra møte i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk i VKM, mandag 12. september 2005 kl. 08-11.45

Deltakere

Fra Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk:

Jan Alexander (møteleder), Tore Sanner, Trine Husøy, Kristine Naterstad, Jan Erik Paulsen

Forfall:

Inger-Lise Steffensen, Mona-Lise Binderup, Knut Helkås Dahl

Fra sekretariatet til VKM:

Tor Øystein Fotland (Ref.)

1 Velkommen, registrering av eventuelle fravær og habilitet

Leder for faggruppen, Jan Alexander, ønsket velkommen til møtet i faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk (faggruppe 4). Ingen erklærte seg inhabile i forhold til hva som skulle behandles på møtet.

2 Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer. Det var ingen kommentarer til protokollen fra forrige møte (15. juni 2005).

3 Saker fra møtet i hovedkomiteen

Endelig protokoll fra Hovedkomiteens møte i Bergen den 24. mai 2005 ble delt ut. Leder for faggruppen orienterte kort fra det ekstraordinære møtet i Hovedkomiteen den 2. september 2005, hvor en helse- og miljøvurdering knyttet til antibiotikaresistensmarkørgener i GMO ble sluttbehandlet.

4 Saker som skal behandles på møtet

Kosmetikk

Risikovurdering av bruken av dietylftalat (DEP) i kosmetiske produkter (05/406)

Dietylftalat er mye brukt i kosmetiske produkter, enten som et fikserende middel eller som et denatureringsmiddel for alkohol. Siden kortkjedete ftalater, deriblant DEP, er forbudt i barneleker og regntøy i Norge, har en Stortingsrepresentant reist spørsmål om hvorfor det er tillatt å bruke DEP som en kosmetisk ingrediens. På bakgrunn av dette har Mattilsynet bedt VKM om å vurdere om det er helsemessig trygt å benytte DEP i kosmetiske produkter ut i fra dagens kunnskapsgrunnlag om stoffet. Saken har tidligere blitt diskutert på faggruppens møter i april og juni, men resultatene fra en ny epidemiologisk studie som ble publisert i slutten av mai har gjort at saken krevde en grundigere gjennomgang enn først antatt.

Ett av medlemmene i faggruppen hadde sammen med sekretariatet utarbeidet et revidert utkast til en uttalelse fra VKM som ble diskutert på møtet.

Vedtak:

Faggruppen slutførte diskusjonen av problemstillingen på møtet. Ett av faggruppemedlemmene vil innarbeide innspill, kommentarer og formuleringer fra diskusjonen i et forslag til en endelig uttalelse fra faggruppen. Det er nødvendig å sende uttalelsen på en siste elektronisk høringsrunde i faggruppen med ca 1 ukes frist. Uttalelsen fra VKM forventes ferdigstilt og offentliggjort i begynnelsen av oktober 2005.

Parabener i kosmetiske produkter (04/408)

Mattilsynet har bedt om en oppdatert risikovurdering i forbindelse med bruk av parabener i kosmetiske produkter med bakgrunn i Folkehelseinstituttets risikovurdering av 6. februar 2004. VKM er spesielt bedt om at den oppdaterte risikovurderingen skal ta hensyn til innspill fra miljøvernorganisasjonen Grønn hverdag, nye data fra industrien og en dansk risikovurdering av parabener i kosmetiske produkter.

Den 31. august 2005 var COLIPA, den europeiske bransjeorganisasjonen for kosmetikk, tilstede på et møte i EUs Scientific Committee on Consumer Products (SCCP) for å presentere resultatene fra nye studier på parabener. Norske og franske myndigheter deltok også på dette møtet, representert ved henholdsvis Vitenskapskomiteen for mattrygghet og Mattilsynet fra Norge og Agence Française de Sécurité Sanitaire des Produits de Santé (AFSSAPS) fra Frankrike. I etterkant av møtet ble COLIPA bedt om å oversende et komplett dossier for bruk av parabener i kosmetiske produkter til SCCP innen 1. oktober 2005. Dossieret vil samtidig bli oversendt til VKM og AFSSAPS.

Vedtak:

SCCP vil begynne arbeidet med å oppdatere sin vurdering av parabener i kosmetikk når de mottar dossieret fra industrien. Faggruppe 4 besluttet å påbegynne arbeidet med å besvare Mattilsynets bestilling. Avhengig av hvilke data og informasjon som framkommer i dossieret vil faggruppen ta nærmere stilling til hvor detaljert den nasjonale risikovurderingen bør være. Saken vil bli satt opp til behandling på faggruppemøtet den 2. desember 2005.

Kosmetikk/aroma

Risikovurdering av furfural som aroma i næringsmidler og kosmetikk (05/504)

Furfural er av EU klassifisert som kreftfremkallende kategori 3. EFSA har etablert et akseptabelt daglig inntak (ADI) for furfural på 0,5 mg/kg kroppsvekt/dag basert på et 90 dagers rotteforsøk. Scientific Committee on Consumer Products and Non-food products intended for Consumers (SCCNFP) har konkludert med at det ikke kan etableres noen terskelverdi for den kreftfremkallende effekten av furfural og foretatt en kvantitativ risikovurdering ved bruk av T25-metoden. SCCNFP konkluderer med at furfural trygt kan brukes i kosmetikk som en lukt/smakstilsetning i konsentrasjoner på opptil 0,036%. Med bakgrunn i de sprikende uttalelsene fra EFSA og SCCNFP oversendte Mattilsynet et oppdrag til VKM om å blant annet vurdere hvilken av de to risikovurderingene som Mattilsynet skal legge til grunn for videre risikohåndtering av furfural som aroma i kosmetiske produkter og næringsmidler.

Det pågår for tiden et omfattende arbeid med en risikovurdering av furfural innenfor rammene av EUs regelverk for eksisterende kjemikalier. De ulike uttalelsene fra EFSA og SCCNFP fra 2004 vil begge bli inkorporert i denne risikovurderingen. Sekretariatet hadde utarbeidet et nytt brev til Mattilsynet hvor VKM foreslår å avvete resultatet av denne oppdaterte risikovurderingen av furfural.

Vedtak:

Faggruppen hadde ingen innspill til brevet som vil bli sendt Mattilsynet umiddelbart etter møtet.

Saker som har vært behandlet siden forrige møte

Kosmetikk

Vurdering av bruken av Henna som hårfargemiddel (04/407)

Vurderingen av bruken av Henna som hårfargemiddel ble offentliggjort og oversendt til Mattilsynet den 1. juli 2005.

Status i øvrige saker i faggruppen

Emballasje

Risikovurdering av utlekking av andre metaller enn bly, kadmium og barium fra keramiske produkter (05/407)

Mattilsynet har sendt et oppdrag til VKM hvor det bes om en helsefarevurdering, inkludert vurdering av det tolerable daglige inntaket, ved utlekking av andre metaller enn bly (Pb), kadmium (Cd) og barium (Ba) fra keramiske produkter. De 6 aktuelle metallene er nikkel (Ni), sink (Zn), kobber (Cu), kobolt (Co), jern (Fe) og mangan (Mn), og utlekkingsresultater finnes i undersøkelsen "Keramiske produkter – målrettet tilsyn" utført av Helsevernetaten i Oslo, Avd. for næringsmiddeltilsyn i 2003. Inntaksberegninger for jern, sink og kobber kan baseres på data fra Matvaretabellen.

Status:

Sekretariatet orienterte kort om at arbeidet med litteraturinnhenting er påbegynt. I den grad det finnes gode nok data vil saken løses på tilsvarende måte som "Risikovurdering av utlekking av bly og andre tungmetaller fra keramiske produkter (04/403-8 endelig). Det tas sikte på at en endelig uttalelse fra VKM foreligger i januar/februar 2006.

5 Orientering fra *ad hoc* grupper/undergrupper eller lignende

Risikovurderinger – generelt

Utvikling av generelle eksponeringsmodellverktøy (05/003)

Sekretariatet hadde sammen med faggruppens representant i *ad hoc* gruppen utarbeidet et første utkast til et svar på oppgaven fra *ad hoc* gruppen om å utrede hvilke databaser/datakilder som er aktuelle ved bruk av eksponeringsmodeller innenfor faggruppens område, samt kartlegge hvilke modelleringsverktøy som er i bruk og beskrive behov for eventuelle modeller. Faggruppen diskuterte utkastet på møtet og sekretariatet vil innarbeide de kommentarer og innspill som kom fram i et nytt utkast som vil bli sendt på en elektronisk høringsrunde for ferdigstilling. Fristen for tilbakemelding til *ad hoc* gruppen var 15. september 2005, men er nå noe forlenget. Det forventes at faggruppens svar til *ad hoc* gruppen kan foreligge i begynnelsen av oktober.

TTC-prinsippet

Sekretariatet orienterte om at faggruppe 5 ønsker å delta med en representant i *ad hoc* gruppen som skal utrede om "threshold of toxicological concern" (TTC-prinsippet) generelt kan anvendes i VKM for risikovurderinger av kjemiske stoffer hvor det foreligger begrenset med toksikologiske data. Arbeidet vil starte opp med et innledende møte høsten 2005 med fordeling av arbeidet.

Tilsetningsstoffer

Utredning av helsemessige konsekvenser ved bruk av søtstoffer i stedet for sukker i leskedrikker og saft (05/704)

Sekretariatet orienterte kort om at *ad hoc* gruppens ekspert på tannhelse har trukket seg fra arbeidet grunnet skifte av arbeidsplass. En ny ekspert er foreslått og vil formelt bli oppnevnt av Sosial- og helsedirektoratet. Sekretariatet er godt i gang med å innhente litteratur på søtstoffer, men siden de nødvendige data og inntaksberegninger fra Mattilsynet er noe forsinket, ble det planlagte møtet den 13. september avlyst. Neste møtet i *ad hoc* gruppen er ikke fastsatt.

6 Orientering fra Mattilsynet

Det var ingen observatører fra Mattilsynet tilstede på dette møtet i faggruppen, og orienteringen fra Mattilsynet utgikk derfor.

7 Saker til hovedkomiteen

Faggruppen hadde ingen innspill til Hovedkomiteen på dette møtet.

8 Møter o.a. av felles interesse

Sekretariatet orienterte om at det skal være en internasjonal konferanse med tittelen "Risk Assessment of Compounds that are both Genotoxic and Carcinogenic – New approaches" i regi av EFSA/WHO og ILSI Europe fra 16-18. november 2005. Norge vil være representert på denne konferansen med 2-3 eksperter fra VKM, samt direktøren for sekretariatet til VKM.

Videre ga sekretariatet en kort orientering fra møtet i den Nordiske arbeidsgruppen for næringsmiddel toksikologi og risikovurdering (NNT) den 7-9. september. Av spesiell interesse for faggruppe 4 er en norsk søknad fra Folkehelseinstituttet/VKM til et nordisk prosjekt for å sammenstille kunnskap rundt helseeffekter (eksempel atferd og avhengighet) hos barn og ungdom relatert til inntak av koffein fra koffeinholdige drikker.

9 Nytt fra sekretariatet

Sekretariatet etterlyste CV og habilitetsskjema fra de i faggruppen som ikke allerede hadde levert inn dette.

I forbindelse med den vitenskapelige supplering av VKM har Helse- og omsorgsdepartementet oppnevnt to nye vitenskapelige eksperter til faggruppe 4. De to nye ekspertene, Mona-Lise Binderup og Knut Helkås Dahl, vil delta på sitt første faggruppemøte den 2. desember 2005.

Faggruppen ble minnet om seminaret "Current developments in food risk assessments" for VKM som vil bli avholdt den 19. september 2005 i Auditoriet på Adamstuen (Mattilsynet/Veterinærinstituttet).

10 Eventuelt

11 Fastsettelse av nye møtedatoer

De neste møtene i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk vil være:

- Fredag 2. desember 2005, kl 09.00 – 15.45
- Torsdag 2. februar 2006
- Torsdag 27. april 2006